

Pedagogisch beleidsplan

Voor de peuterspeelscholen

Annemieke Koelemij
10-12-2019

Inhoud

Wie zijn wij?	2
Missie & Visie Haarlem Effect	2
Wat is onze ambitie?	3
Hoe gaan we dat bereiken?.....	3
Hoe ziet dat er in de praktijk uit?	3
Conclusie	4
Pedagogische Boom.....	5
Randvoorwaarden	6
Opleiding pedagogisch medewerkers.....	6
Het vier-ogen- principe	6
VE	6
Groepsgrootte en wennen	7
KIJK!.....	7
Zorgstructuur.....	7
Gezonde start	8
Ouderbetrokkenheid.....	8
Bijlage 1 Opleidingsplan 2020	9
Bijlage 2 VE beleid.....	9
Bijlage 3 Functie taakomschrijving vrijwilliger	9
Bijlage 4 KIJK! borgingsplan.....	9
Bijlage 5 Protocol zorgkinderen.....	9
Bijlage 6 Meldcode	9
Bijlage 7 Traktaties.....	9
Bijlage 8 VE Ouderbeleid.....	9
Bijlage 9 reglement oudercommissie.....	10

Wie zijn wij?

Haarlem Effect is een welzijnsorganisatie die in opdracht van de gemeente Haarlem verschillende activiteiten en diensten aanbiedt op het gebied van:

- ontwikkelingsondersteuning voor kinderen en jongeren
- maatschappelijke participatie van kwetsbare volwassenen en ouderen
- sociale ontmoeting in de wijk

Haarlem Effect voert het werk uit in wijkcentra, peuterspeelscholen, speeltuinen en jongerencentra, maar ook in de wijk en op locaties van samenwerkingspartners, zoals scholen en zorgcentra.

Daarnaast stimuleren en ondersteunen wij initiatieven van buurtbewoners voor verbetering van hun woon- en leefomgeving.

Missie & Visie Haarlem Effect

Iedereen doet er toe

We bieden inwoners van Haarlem de mogelijkheid in contact te komen met anderen, samen activiteiten te ontwikkelen en actief mee te doen. We bieden een plek in de buurt, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, hun talenten kunnen ontplooiën, terecht kunnen met vragen. En waar kwetsbare en niet- kwetsbare buurtbewoners elkaar leren kennen en betekenis voor elkaar krijgen.

Voor de peuterspeelscholen betekent dit dat de kinderen die onze speelscholen bezoeken we een omgeving bieden waar ze zich kunnen groeien. Met als doel om met een goed gevulde rugzak naar het basisonderwijs te gaan. In deze rugzak zitten voldoende bagage om op het basisonderwijs een goede start te kunnen maken.

Wat is onze ambitie?

Onze ambitie is de 4 pedagogisch basisdoelen van van Riksen- Walraven zo goed mogelijk vorm te geven. Iedere locatie op zijn eigen manier, maar wel overwogen en doordacht.

De 4 basisdoelen zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Het ontwikkelen van sociale competenties
- Overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Hoe gaan we dat bereiken?

Het vorm geven van de pedagogisch basisdoelen proberen wij in te bereiken door het inzetten van de 4 pedagogische middelen:

- Pedagogisch medewerker- kind interactie
- De groep
- De speelleeromgeving
- Activiteiten

Hoe ziet dat er in de praktijk uit?

- Pedagogisch medewerker-kind interactie:

Op kind hoogte het kind verwelkomen en begroeten. Op ooghoogte praten en uitleggen, namen noemen en aankijken. Luisteren naar het kind en het kind bij de naam noemen. Inleven in elkaars gevoel. Knuffelen (als het kind hier behoefte aan heeft).

Helpen en voordoen om tot spel te komen. De kinderen zoveel mogelijk zelf laten doen. Complimentjes geven en gewenst gedrag benoemen. Vragen stellen en doorvragen. Zelfredzaamheid stimuleren. Benoemen talenten.

Mee leven en inleven in elkaar stimuleren, ruimte geven voor het uiten van emoties en deze benoemen. Direct reageren op signalen van het kind. Gewenst gedrag belonen. Laten zien wat respect is. Uitleggen van regels.

Interesse in de cultuur van de ouders. Goede voorbeeld geven. Nederlands en Engels spreken. Regels en grenzen stellen.

- Groep

Waar nodig ondersteunen in conflicten, luisteren naar elkaar. Iedereen komt aan de beurt. Rituelen en dagritme. Elkaar helpen en elkaars namen noemen.

Jezelf laten zien in de groep, elkaar helpen. Kinderen zelf het goede voorbeeld laten geven. Zelf conflicten laten oplossen, samen met vriendjes een spel kiezen. Voordoen wat je al kan, hulpje van de dag.

Elkaar helpen. Kinderen met elkaar verbinden door samenspel. Elkaar zien en horen. Samen conflicten oplossen. Gewenst gedrag benoemen op de beurt wachten

Gewenste omgangsvormen stimuleren, ruimte voor verschillen en verschillende nationaliteiten. Boekje lezen. Iedereen doet mee, samenwerken. Respect voor elkaar.

- Speelleeromgeving

Voorspelbare groepsindeling, inrichting op kind hoogte en overzichtelijk. Hoeken en plekken om zelf te spelen. Het is duidelijk welk spel in welke hoek gespeeld kan worden. Herkenbare materialen uit de echte wereld. Veilige, sfeervolle speelleer omgeving.

Materiaal aanpassen aan thema's en interesse van de kinderen. Spel en exploratie. Uitdagend materiaal. De kinderen kunnen zelf kiezen waar ze mee spelen. Binnen en buiten laten ervaren door de zintuigen: proeven, zien, ruiken, voelen en horen.

Aantrekkelijke huishoek waarin mee gespeeld kan worden. Speelgoed delen of om de beurt, zowel binnen als buiten. Stimuleren rollenspel in de huishoek, samen in de (huis)hoek. Thema hoek uitdagend maken voor rollenspel. Fatasiespel stimuleren in verschillende hoeken.

Boekjes waarin diverse culturen voorkomen. Spelen met natuurlijke materialen. Spelen met dingen uit de echte wereld. Verkleedkleden uit verschillende culturen. Met blokken wordt gebouwd en met de bal gegooid. Materialen gebruiken waar het voor bedoeld is. Herkenbare speelleeromgeving

- Activiteiten

Structuur door dagritme en rituelen. Koffie ochtend voor de ouders. Voorlezen passend bij het thema. Meespelen. Activiteiten aangeboden op de belevingswereld van het kind.

Op alle verschillende ontwikkelingsgebieden activiteiten aanbieden. Afwisselend aanbod afgestemd op de thema's en aanbieden op ontwikkelingsniveau. De kinderen er zelf mee laten experimenteren. Gerichte taken geven. Groot en klein motorische activiteiten. Ieder kind heeft zijn eigen niveau.

Kring, samen eten en samen opruimen. Thema gerichte Gezelschapspelletjes. Samen dingen doen als yoga, dansen en verhalen vertellen.

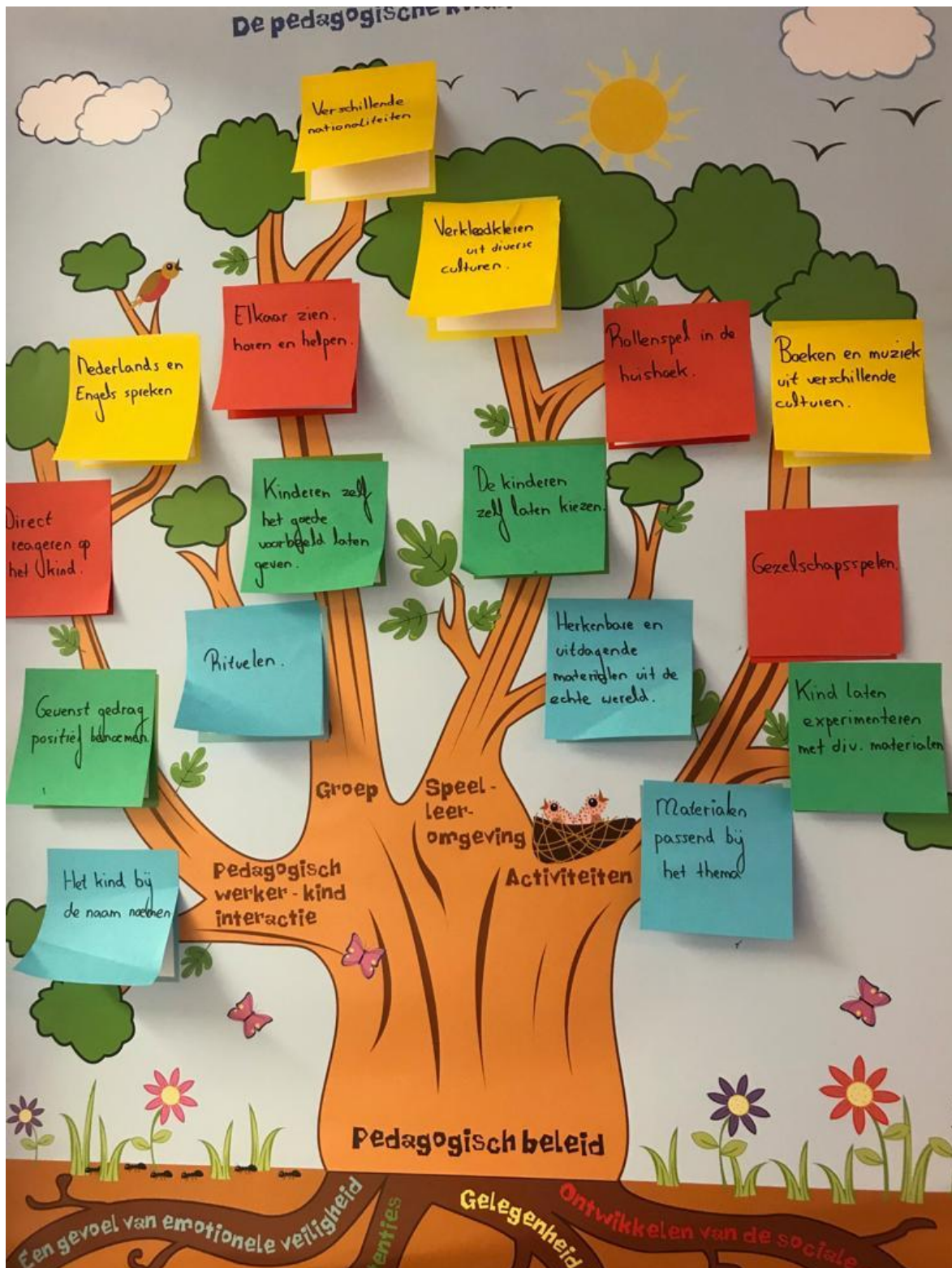
Hapjes proeven uit verschillende landen, groepsspelletjes. Boeken en muziek uit verschillende culturen. Feestjes vieren. Voor elke gelegenheid passende boekjes lezen. In alle activiteiten komen normen en waarden voor.

Conclusie

Bovenstaande is wat de pedagogisch medewerkers zelf noemen wat ze doen om de pedagogische basisdoelen te bereiken. In het kort wordt er door iedereen stimulerende activiteiten geboden op het niveau van het kind in een veilige, sfeervolle, rijke speelleeromgeving. Hierbij wordt binnen grenzen ruimte gegeven voor experimenteren. De kinderen ontmoeten elkaar in de kring en in de verschillende hoeken. De kinderen wordt de cultuur geleerd door een respectvolle houding van de pedagogisch medewerkers die gewenst gedrag belonen.

Welke middelen er op welke locatie ingezet worden kunt u zien op de Pedagogische Boom die op de locatie hangt.

Pedagogische Boom

Randvoorwaarden

Opleiding pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers van Haarlem Effect hebben een opleiding conform de eisen van de CAO kinderopvang¹. Daarnaast hebben zij de training Uk en Puk gevolgd. Ook hebben zij de taaltoets behaald op minimaal B2 niveau. Verder zijn zij in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag en zijn de pedagogisch medewerkers gekoppeld aan Haarlem Effect in het personenregister kinderopvang. Ook zijn zij geschoold in Gezonde start en getraind in het werken met de Meldcode Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag. Daarnaast heeft elke pedagogisch medewerker een geldig EHBO-diploma. Elke pedagogisch medewerker krijgt jaarlijks trainingen aangeboden vanuit Haarlem Effect om hun kennis up to date te houden zoals Uk en Puk en EHBO. Daarnaast hebben de pedagogisch medewerkers een loopbaanbudget waarvan zij zelf trainingen en cursussen kunnen inkopen.

Hiernaast worden de pedagogisch medewerkers gecoached on the job door de pedagogisch coach van Haarlem Effect.

Het vier-ogen- principe

Het vier-ogenprincipe houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht.

Het doel van deze maatregel is het voorkomen van situaties waarin de gelegenheid bestaat tot het plegen van (seksueel) misbruik bij kinderen.

De ouderadviesraad speelt een belangrijke rol hierin. Haarlem Effect vraagt de ouderadviesraad om advies bij het vier-ogen-principe. Ieder jaar zal dit een terugkomend thema worden.

Op al onze peuterspeelzalen staan minimaal twee volwassenen op de groep. Risicosituaties zijn situaties waarin 1 volwassene even zelf naar het toilet is of wanneer de kinder-toiletten zich op de gang bevinden.

Een andere risicosituatie is wanneer er gebruik wordt gemaakt op de peuterspeelzaal van speelhuisjes of een extra verdieping. Volwassene kunnen niet direct toezicht hebben op wat er gebeurt.

Op het moment dat er iets gebeurt met de vaste kracht is er binnen 15 minuten iemand aanwezig. Dit is of Michelle Drion (teamleider psz) of Natasja Brouwer (ass. Manager peuterspeelzalen) of Annemieke Koelemij (VVE coach). Beide zijn gediplomeerd en staan stand-by. Op de locaties waar twee zalen aanwezig zijn (Egelantier) en waar ze werken met vrijwilligers staat de andere zaal stand-by. Mocht dit niet lukken, dan wederom Michelle of Natasja.

Ook wordt er jaarlijks een risico-inventarisatie gemaakt aan de hand van de risico-monitor. Uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek worden hierin verwerkt en met de leidsters opgenomen.

VE

Haarlem Effect heeft gekozen voor Uk en Puk als VE programma². Uk en Puk is een (taal) stimuleringsprogramma dat themagericht activiteiten voor peuters aanbied. Uk en Puk is leuk, alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod en het is flexibel inzetbaar. Zo kunnen thema's makkelijk

---

¹ Zie bijlage 1 opleidingsplan 2020

² Zie bijlage 2 VE beleid

uitgebreid en aangepast worden om het nog meer op de aanwezige groep kinderen aan te passen. Onderdelen van Uk en Puk zijn:

- ✓ Thema gericht werken
- ✓ Spel inloop
- ✓ Ouderbetrokkenheid
- ✓ Rijke speelleeromgeving
- ✓ Activiteiten aanbieden op verschillende ontwikkelingsniveaus

Groepsgrootte en wennen

Per peuterspeelschool verschilt de groepsgrootte. Dit is afhankelijk van het vloeroppervlak. Er is een zaal met maximaal 12 kinderen, een met maximaal 14 kinderen. De meeste hebben maximaal 16 kinderen. Wanneer de groep groter is dan 8 kinderen zijn er altijd 2 zoals boven opgeleide pedagogisch medewerkers aanwezig. Daalt het kindaanantal naar 8 of lager zal er 1 pedagogisch medewerker aanwezig zijn, met daarnaast een vrijwilliger³ of een stagiaire. Het aantal kinderen met een VE indicatie wisselt per locatie. Dit is afhankelijk van hoeveel kinderen met een VE indicatie zich inschrijven.

Uw kind mag wennen aan de peuterspeelschool. Meestal heeft u voor de start met de pedagogisch medewerkers gesproken en de intake ingevuld. Naar aanleiding van uw ervaring en de ervaring van de pedagogisch medewerkers wordt met u besproken hoe het wennen zal verlopen. Dit is voor elk kind verschillend. Het kan variëren van er 1 keer even bij blijven, tot de hele ochtend er bij blijven en langzaam de tijd dat u even weggaat opbouwen. Na 6 weken wordt er gekeken hoe deze wenperiode is verlopen.

KIJK!

Wij werken met het kindvolgsysteem KIJK! Hierin worden dagelijks observaties van de kinderen genoteerd. Deze observaties zijn de basis voor de registratie. Dit is een overzicht van de ontwikkeling van uw kind op 11 ontwikkelingslijnen. Wanneer uw kind 3 is geworden en voor het naar de basisschool gaat krijgt u een gesprek over deze registratie. Dit staat beschreven in het KIJK!-borgingsplan⁴.

Zorgstructuur

Wij willen dat de peuters die bij ons naar de peuterspeelschool gaan, zich optimaal ontwikkelen. Ook de gemeente Haarlem vindt vroegsignalering belangrijk. Daarom werken wij met het protocol zorgkinderen⁵. Dit wordt alleen ingezet wanneer de pedagogisch medewerkers, met hun jarenlange ervaring, opmerken dat een kind zich niet volgens verwachting ontwikkeld. Dus meestal is het niet nodig. In dit protocol staat stap voor stap beschreven wat de pedagogisch medewerkers doen om uw kind te helpen als dit nodig blijkt. U als ouder wordt bij elke stap betrokken.

Mochten er ernstige zorgen zijn omtrent de thuissituatie treed de Meldcode Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag in⁶.

---

³ Zie bijlage 3 Functie taakomschrijving vrijwilliger

⁴ Zie bijlage 4 KIJK! borgingsplan

⁵ Zie bijlage 5 Protocol zorgkinderen

⁶ Zie bijlage 6 Meldcode

Gezonde start

Haarlem Effect vind het belangrijk dat kinderen gezond opgroeien. Daarom zijn de pedagogisch medewerkers getraind in Gezonde Start. Dit komt tot uitdrukking in de peuterspeelschool doordat de kinderen alleen fruit mee nemen als 10 uurtje, en daarbij water drinken. Verder zullen de pedagogisch medewerkers elke ochtend ruimte in het programma vrij maken voor bewegingsspel, ook als het regent. Dit betekent dat u de kleding van uw kind zodanig aanpast aan het weer dat ook bij een beetje regen er naar buiten gegaan kan worden.

Er speciale aandacht is er voor traktaties. Er wordt van u gevraagd om deze op een gezonde manier vorm te geven. Hiervoor kunt u inspiratie opdoen in het boekje TRAKTATIES⁷, wat op de speelschool ligt.

Ouderbetrokkenheid

Wij houden van betrokken ouders. Hoe wij dit vorm geven staat in het ouderbeleidsplan⁸. Ook kunt u zitting nemen in de oudercommissie of in de ouderraad⁹.

---

⁷ Zie bijlage 7 Traktaties

⁸ Zie bijlage 8 VE ouderbeleid

⁹ Zie bijlage 9 Reglement oudercommissie

Bijlage 1 Opleidingsplan 2020

Opleidingsplan
2020.docx

Bijlage 2 VE beleid

VE beleid.docx

Bijlage 3 Functie taakomschrijving vrijwilliger

Functie
taakomschrijving vrijwill

Bijlage 4 KIJK! borgingsplan

Borgingsplan KIJK
2020.docx

Bijlage 5 Protocol zorgkinderen

Protocol
zorgkinderen Haarlem

Bijlage 6 Meldcode

Meldcode
kindermishandeling e

Bijlage 7 Traktaties

Traktaties.docx

Bijlage 8 VE Ouderbeleid

VE Ouderbeleid
2020.docx

Bijlage 9 reglement oudercommissie

Oudercommissieregl
ement mrt 2018.docx